

Okolice Końskich

Dwór w Modliszewicach

Foto. K. Ptak

Większość źródeł podaje, że dwór w Modliszewicach został wzniesiony przez prymasa Jana Lipskiego około 1630 roku, przypuszczalnie na pozostałościach jeszcze starszej budowli. Autorzy innych źródeł przyjmują, że dwór wybudował Andrzej Dunin Modliszewski w końcu XVI wieku. Dwór jest malowniczo położony na wysepce oblanej od południa stawem, od północy odciętej od brzegu fosą.

W południowej części wysepki znajdują się ruiny budynku mieszkalnego, zbudowanego na planie prostokąta. Dwór jest murowany z kamienia i cegły, ma dwie kondygnacje i dwie basteje w przeciwległych narożach. Od strony północnej usytuowany jest most i budynek bramny, z przylegającą późniejszą przybudówką gospodarczą. Obiekt znajduje się na terenie Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach.

Zespół klasztorny Bernardynów w Kazanowie

Pochodzi z drugiej połowy XVII wieku. Kościół z kamienia został wzniesiony na miejscu pierwotnego, drewnianego w 1694 roku z inicjatywy Izabelli z Lanckorońskich Lipskiej, kasztelanki radomskiej. Początkowo posiadał jedną nawę. Dobudowane dwie analogiczne, kwadratowe kaplice nadały mu kształt krzyża łacińskiego. W górnej części kościół posiada dwie wieże po bokach i jedną w środku nawy.

Foto. U. Misztal

W połowie prezbiterium ołtarz główny - drewniany, rokokowy z 1773 roku. Niski, bogato rzeźbiony, wolnostojący, oddzielający wraz z parawanowymi ściankami bocznymi dawny chór zakonny. Ambona rokokowa, chór muzyczny drewniany. Budowę dawnego klasztoru, piętrowego, o trzech skrzydłach ukończono w 1781 roku. Wewnątrz w obu kondygnacjach wyradzal, wokół którego mieściły się krużganki. W klasztorze znajdowały się 4 wielkie izby, 12 cel i zakrystia. Sklepienia w klasztorze są kolebkowe i kolebkowo-krzyżowe. Dachy klasztoru łamane, gontowe, a obecnie pokryte blachą. Zakon został skasowany w 1864 roku po upadku powstania styczniowego, na mocy postanowień władz rosyjskich. W latach 1929-1930 powstała nowa plebania z drewna. Składała się ona z 5 pokoi, kancelarii z gankiem i kuchni. Dach pokryto blachą. W 1935 roku przy kościele wybudowano murowaną dzwonnice, na której zamontowano dwa dzwony. W pobliżu znajduje się pomnik upamiętniający krwawą bitwę stoczoną przez żołnierzy polskich z Niemcami 7 września 1939 roku.

Muzeum Zagłębia Staropolskiego w Sielpi

Foto. D. Kowalczyk

Stanowi jeden z najcenniejszych, pod względem historycznym, zabytków przemysłowych w kraju i Europie. Zespół walcowni i pudlingarni wraz z osiedlem fabrycznym wybudowano w latach 1821-1842 z inicjatywy Stanisława Staszica i Ksawerego Druckiego-Lubeckiego. Zakład pracował do 1921 roku, a w 1934 roku przekazano go na placówkę muzealną. W okresie II wojny światowej muzeum zostało zdemolowane, okupant wywiózł z niego 72 wagony żelaza, urządzeń i wyposażenia. Zakład odremontowano w latach 1956-1959, a w 1962 roku muzeum oficjalnie reaktywowano jako Muzeum Zagłębia Staropolskiego (filia Muzeum Techniki w Warszawie). Znajdują się w nim eksponaty metalurgiczne; głównie maszyny i urządzenia, które swą świetność przeżywały w XIX wieku.

Najwspanialszym eksponatem jest ocalałe wielkie żelazne koło wodne o średnicy 8,5 metra projektu Filipa de Girard. Było to pierwsze w Polsce i jedno z pierwszych w Europie rozwiązanie techniczne na taką skalę. Do najcenniejszych eksponatów należą również dmuchawa parowa z XIX stulecia, maszyna parowa z 1858 roku (najstarsza z zachowanych w Polsce) oraz tokarka czołowa z XIX wieku. Muzeum czynne jest w dniach: wtorek - niedziela w godz. 9:00-12:00, 13:00-17:00

Informacje praktyczne: Muzeum Zagłębia Staropolskiego

Sielcia, ul. Słoneczna 19, 26-200 Końskie,
tel. 041 372 02 93,

Kuźnica mechaniczna w Starej Kuźnicy

Kuźnica z miechami i młotem z 1835 roku, jedyna w Polsce zachowana w pierwotnej postaci. Do 1957 roku produkowano tu narzędzia rolnicze, głównie lemieszki i siekiery, a także okucia, haki, klamry itd. Doskonale zachowane zabytkowe urządzenia: nasiębiernie koło wodne, młot naciskowy, miechy skrzynkowe, nożyce do cięcia blachy, piec grzewczy, szczypce i inne narzędzia kowalskie. Obiektem opiekuje się i udostępnia go do zwiedzania mieszkający w pobliżu pan Niewęgłowski.

Foto. Z. Turno

Informacje praktyczne:

Kuźnica Mechaniczna

Stara Kuźnica 46, 26-200 Końskie
tel. 041 371 91 87

Pomnik przyrody „Piekło”

Foto. Archiwum UMIG w Końskich

Nazywany jest także pomnikiem “Piekło-Gatniki”. Położony jest ok. 8 km od Końskich, w otoczeniu sosnowych lasów, przy pieszym szlaku turystycznym koloru niebieskiego. Ochroną objęto skały piaskowca jurajskiego, malowniczo wyrzeźbione przez erozję, dochodzące do 5 m wysokości, ciągnące się na długości 100 m ze wschodu na zachód na powierzchni około 2,5 ha. Skały zaliczane są do tzw. wychodni skalnych, czyli wystających ponad ziemię formacji skalnych lub też ich części, znajdujących się pod niewielką warstwą ziemi. Niedaleko pomnika przyrody położone są dwie niewielkie miejscowości o ciekawych nazwach: Piekło i Niebo.

Rzeka Czarna Konecka

Foto. J. Zych

To główna rzeka regionu. Wraz ze swoimi dopływami - Czarną Tarasą i Krasną, stanowi główny dopływ Pilicy. W okresie działalności Staropolskiego Okręgu Przemysłowego rzeka została wielokrotnie spiętrzona, a nad powstałymi zbiornikami wodnymi wybudowano fabryki. Do najlepiej zachowanych należą zakłady w Sielpi i Maleńcu oraz niewielkie fragmenty ruin w Furmanowie, Machorach, Kołonicu. Dziś rzeka sukcesywnie oczyszcza się, a istniejące zbiorniki wodne stanowią cenny walor rekreacyjny. W środkowym biegu rzeki zlokalizowane są stawy hodowlane, stąd też obecność wielu siedlisk ptaków i bobrów. Obecność tych ostatnich można rozpoznać po nadgryzionych pniach drzew i tamach piętrzących mniejsze ciekły wodne.